

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 16 augusti 2022
(OR. en)

11802/22

ENER 394
ECOFIN 802

FÖLJENOT

---

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREG, direktör
inkom den:	5 augusti 2022
till:	Rådets generalsekretariat
Komm. dok. nr:	COM(2022) 385 final
Ärende:	RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET om genomförandet av det europeiska energiprogrammet för återhämtning och Europeiska fonden för energieffektivitet

---

För delegationerna bifogas dokument – COM(2022) 385 final.

Bilaga: COM(2022) 385 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 5.8.2022
COM(2022) 385 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

**om genomförandet av det europeiska energiprogrammet för återhämtning och
Europeiska fonden för energieffektivitet**

{SWD(2022) 204 final}

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET

om genomförandet av det europeiska energiprogrammet för återhämtning och Europeiska fonden för energieffektivitet

En motståndskraftig infrastruktur är energiunionens ryggrad. Förra året, 2021, stärktes det regionala samarbetet avsevärt.

I det sammanhanget spelade det europeiska energiprogrammet för återhämtning en viktig roll för det ekonomiska stödet till större infrastrukturer av gemensamt intresse för att integrera el- och gasmarknaderna och stärka försörjningstryggheten.

I. FRAMSTEG I PROGRAMMETS GENOMFÖRANDE

Energiinfrastruktur och innovation är drivkrafterna bakom det europeiska energiprogrammet för återhämtning (nedan kallat återhämtningsprogrammet) och är fortfarande lika viktiga som de var 2009 när återhämtningsprogrammet inrättades.

I denna rapport anges, för varje del av återhämtningsprogrammet, vilka framsteg som gjorts i genomförandet av projekten med hjälp av Europeiska fonden för energieffektivitet (EEEF). Den är en uppföljning av den rapport som antogs 2021¹. Den omfattar genomförandet av projekten mellan den 1 januari 2021 och den 31 december 2021 samt de utbetalningar som gjorts under denna period.

II. ÖVERGRIPANDE GENOMFÖRANDE AV PROJEKTEN (ÅTERHÄMTNINGSPROGRAMMET)

I slutet av december 2021 hade 57 av 59 projekt avslutats (slutförts eller avbrutits) och totalt 2 615 657 214 euro (efter avdrag av betalningskrav på 203 322 313 euro) hade betalats ut till stödmottagarna (se bilaga).

Situationen för gas- och elinfrastrukturerna är att de flesta projekten har slutförts och två projekt pågår.

De projektansvariga för den havsbaserade vindkraftens integrering i elnätet gjorde betydande framsteg, medan de projektansvariga för det sista återstående projektet för avskiljning och lagring av koldioxid beslutade att upphöra med sitt finansiella stöd till projektet.

Kommissionen har valt att behålla sitt finansiella stöd till investerarna så länge det fortfarande står klart att ett slutligt investeringsbeslut är möjligt och projektet fortsätter att ge ett betydande värde för samhället.

---

¹ Rapport från 2020 antagen den 26 november 2021, COM(2021) 670 final.

1. GAS- OCH ELINFRASTRUKTUR

Genom återhämtningsprogrammets delprogram för infrastruktur har 44 projekt fått stöd inom tre stora verksamhetsområden (gassammanlänknings, omvända gasflöden och elektricitet).

Ett belopp på sammanlagt 2 267 574 462 euro har anslagits, varav 1 692 273 968 euro utbetalades till stödmottagarna före den 31 december 2021. Ett villkor för utbetalningarna är ett fast åtagande från stödmottagarna att genomföra projektet genom ett slutligt investeringsbeslut.

1.1 FRAMSTEG HITTILLS

Hittills har 42 av de 44 infrastrukturprojekten slutförts, fyra projekt har avbrutits och två projekt pågår.

På elområdet har alla tolv projekten slutförts.

Vad gäller gassammanlänknings har 13 av 18 projekt slutförts; två fortsätter med ny tidsplan, och tre har avbrutits.

På området för omvända flöden och sammanlänknings i Central- och Östeuropa har 13 projekt slutförts, och ett projekt i Rumänien avbröts av kommissionen i september 2014.

Sedan återhämtningsprogrammets senaste genomföranderapport kan särskilt följande framsteg nämnas:

- Sammanlänknings Grekland–Bulgarien (IGB) är en viktig led för att transportera gas från den transadriatiska gasledningen (TAP) och grekisk kondenserad naturgas norrut och ett viktigt projekt för diversifiering av gasförsörjningen i den sydösteuropeiska regionen. Det är ett projekt av gemensamt intresse (PCI 6.8.1) och ett prioriterat projekt inom sammankopplingen av energinäten i Central- och Sydösteuropa (CESEC). Kommissionen har ända från början gett politiskt och ekonomiskt stöd till projektet. Projektet har fått 45 miljoner euro från det europeiska energiprogrammet för återhämtning och 39 miljoner euro från Europeiska regionala utvecklingsfonden. Projektets byggfas slutfördes i juli 2022 och förväntas tas i drift i oktober 2022.
- I Republiken Cypern förbereder ministeriet för energi, handel och industri för närvarande anläggningen av en mottagningsterminal för naturgas som kommer att bidra till att diversifiera den cypriotiska energimixen och bryta öns energiisolering samt förbättra konkurrensen inom gaseldad kraftproduktion från oberoende producenter. Enligt information från de projektansvariga planeras LNG-anläggningen att tas i drift nästa år.

När det gäller gasledningarna i Cypern kommer projektet, enligt de projektansvarigas tekniska genomförandesammanfattning 2021, att slutföras senast 2026. När det gäller dessa gasledningar som behövs för att transportera gas från LNG-anläggningen till destinationen omprövar myndigheterna sina synpunkter på de platser där anläggningar för produktion av naturgas kommer att byggas. Gasledningarnas sträckning har följaktligen ändrats, liksom tidsplanen.

2. PROJEKT FÖR HAVSBASERAD VINDKRAFT

2.1 FRAMSTEG HITTILLS

Delprogrammet för havsbaserad vindkraft består av nio projekt och har fått 565 miljoner euro i stöd inom följande två huvudsakliga verksamhetsområden:

- Storskalig provning, tillverkning och utplacering av innovativa turbiner och fundament till havs (sex projekt).
- Utveckling av modulbaserade lösningar för integrering av stora mängder vindkraft i elnätet (tre projekt).

Sju av nio projekt är slutförda och två avbröts i förtid. 427 190 976 euro (efter avdrag för betalningskrav) betalades ut till projekten.

2.2 FRAMSTEG HITTILLS PER OMRÅDE

2.2.1 Framsteg med innovativa turbiner och anläggningar till havs

För Aberdeen Offshore Wind Farm inleddes driften av 11 vindturbiner med världens då största kapacitet i Vattenfalls havsbaserade vindkraftpark ”Aberdeen Bay” den 1 juli 2018 (8,8 MW per turbin vid den tidpunkten – idag finns det turbiner med en märkeffekt på 12 MW). I september 2018 invigdes officiellt det europeiska centrumet för utbyggnad av havsbaserad vindkraft (Aberdeen Offshore Wind Farm). Den sista rapporten för projektet lämnades in och godkändes i juli 2020.

2.2.2 Framsteg avseende integrering av vindkraft i elnätet

Genomförandet av de två återstående projekten, Kriegers Flak och COBRACable, har i stort sett fortlöpt som väntat.

I september 2019 beställdes COBRACable för sammanlänknings mellan Danmark och Nederländerna. Projektet COBRACable avslutades i december 2019. Slutrapporten, som lämnades in i mars 2020, har godkänts och projektet har avslutats.

Kriegers Flak – the Combined Grid Solution – togs i drift i december 2020, som också var projektets slutdatum. Slutrapporten, som lämnades in i mars 2021, har godkänts och slutrapporteringen för projektet har avslutats.

3. AVSKILJNING OCH LAGRING AV KOLDIOXID

Återhämtningsprogrammets delprogram bestod av sex projekt och en miljard euro i stöd för att demonstrera den fullständiga processen för avskiljning, transport och lagring av koldioxid.

Ett projekt (Compostilla i Spanien) har slutförts och lett till driftklara pilotanläggningar för avskiljning, transport och lagring av koldioxid. Fyra projekt har avbrutits i förtid på grund av de projektansvarigas beslut att inte investera, och ett projekt avslutades utan att vara klart. 387 099 179 euro (efter avdrag för betalningskrav på totalt 145 294 400 euro) betalades ut till dessa projekt.

III. EUROPEISKA FONDEN FÖR ENERGIEFFEKTIVITET (EEEF)

I december 2010 anslogs 146,3 miljoner euro från det europeiska energiprogrammet för återhämtning till en finansieringsmekanism för hållbara energiprojekt². 125 miljoner euro avsattes inledningsvis som EU:s bidrag till Europeiska fonden för energieffektivitet (EEEF), som skapades i juli 2011 och nådde en total volym på 265 miljoner euro³ med stöd från ett bidragsprogram för tekniskt bistånd med en budget på 20 miljoner euro och 1,3 miljoner euro för informationskampanjer.

Bidragsprogrammet för tekniskt bistånd möjliggjorde stöd till investeringar⁴ som bidrog till att de ambitiösa EU-klimatmålen kunde uppnås i flera medlemsstater, såsom Spanien, Portugal, Frankrike, Danmark, Förenade kungariket, Irland, Nederländerna och Belgien. Efter utgången av tidsfristen för tilldelning från bidragsprogrammet för tekniskt bistånd återkrävde kommissionen 2020 beloppet 4 498 415 euro av den ursprungliga tilldelningen till EU-budgeten (se bilagan). EEEF ger skräddarsydd finansiering (både skuld- och kapitalinstrument) till projekt avseende energieffektivitet, förnybar energi och ren stadstrafik. Stödmottagarna är lokala eller regionala offentliga myndigheter eller privata enheter som agerar på deras vägnar.

1. GJORDA FRAMSTEG

2021 noterades en ny transaktion i fondportföljen.

- EEEF i samarbete med VIPA – Litauens byrå för utveckling av offentliga investeringar inrättade en plattform för hållbar resursutveckling⁵. Den finansierar investeringar som bidrar till att begränsa klimatförändringarna. För inrättandet av plattformen bidrog EEEF tillsammans med VIPA med 12 miljoner euro. Finansieringen förväntas generera lån för energieffektivitet och förnybar energi på mer än 37 miljoner euro, med inriktning på investeringar i både den offentliga och den privata sektorn.

Från det att EEEF inrättades och fram till den 30 september 2021 undertecknade EEEF avtal om 17 projekt till ett värde av 176 miljoner euro; detta genererade uppskattningsvis 324 miljoner euro i slutinvesteringar.

---

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1233/2010 av den 15 december 2010 om ändring av förordning (EG) nr 663/2009 om inrättande av ett program för hjälp till ekonomisk återhämtning genom finansiellt stöd från gemenskapen till projekt på energiområdet.

³ Kompletterande investeringar, utöver Europeiska kommissionens investeringar, har gjorts av Europeiska investeringsbanken (75 miljoner euro), Cassa Depositi e Prestiti SpA (CDP) (60 miljoner euro) och Investment Manager Deutsche Bank (DB) (5 miljoner euro), samt under 2020 Deutsche Bundesstiftung Umwelt (DBU) (10 miljoner euro).

⁴ Mer detaljerad information om dessa investeringar kan fås via <https://www.eeef.lu/european-commission-ta-facility.html>.

⁵ Mer information finns på <https://www.eeef.lu/news-detail/vipa-and-eeef-join-forces-to-invest-in-sustainable-projects-in-lithuania.html>.

På grundval av EEEF:s projektbedömningar och rapporteringsram⁶ för koldioxidekvivalenter och primärenergibesparingar har EEEF:s investeringar i september 2021 gett besparingar på nästan 584 235 ton koldioxid och primärenergibesparingar⁷ på 769 801 MWh.

---

⁶ EEEF Quarterly Report Q3 2021, s. 5, finns på https://www.eeef.lu/quarterly-reports.html?file=files/downloads/Quarterly_Reports/2021/eeef-Quarterly-Report-2021-Q3.pdf.

⁷ Kumulativa primärenergibesparingar redovisas endast för tekniska lösningar för energieffektivitet och ren stadstrafik. De inbegriper beräkningar från finansiellt avslut till lånets förfallodag, baserat på uppskattningar för projekt i anläggningsfasen och med mindre än ett års drift och faktiska data för projekt som har varit i drift i över ett år. Besparingarna avser total investeringsvolym för projektet (dvs. EEEF-investeringar och andra investeringar än EEEF-investeringar).

2. EEEF:s program för tekniskt bistånd

I november 2016 inrättade Europeiska fonden för energieffektivitet ett nytt program för tekniskt bistånd. Efter inrättandet av Europeiska kommissionens program för tekniskt bistånd, som förvaltas av EEEF, har fonden etablerat ett nytt verktyg för att stödja ambitiösa offentliga aktörer med finansiellt gångbara projekt för investeringar i hållbar energi. Dessa projekt ska inbegripa energieffektivitetssektorn, småskalig förnybar energi och/eller initiativ inom kollektivtrafik. EEEF stöder bidragmottagare – regioner, kommuner, universitet, offentliga sjukhus och andra offentliga aktörer som är belägna i EU:s medlemsstater – genom att tillhandahålla konsulttjänster för de planerade investeringarna, exempelvis för att utföra genomförbarhetsstudier, energibesiktningar, juridiska tjänster och analyser av ekonomisk livskraft. EEEF:s program för tekniskt bistånd har tagit emot finansiering från Elena (europeiskt lokalt energistöd) inom ramen för EU-programmet Horisont 2020. Redan i december 2021 gavs stöd till åtta mottagare i Italien, Spanien och Litauen.

3. Huvudsakliga slutsatser och utsikter

EEEF har stegvis lyckats åstadkomma allt fler lönsamma investeringar och har efter tio år redan gett stöd till 17 mycket avancerade projekt⁸ (varav två har redan har betalats tillbaka med de intäkter som återinvesterats i fonden) inom olika teknikområden i åtta olika medlemsstater samt i Förenade kungariket.

IV. ÖVERGRIPANDE SLUTSATSER

Återhämtningsprogrammet har gett goda resultat. Infrastrukturen för samtliga tolv elprojekt och merparten av gasprojekten har slutförts. Två gasprojekt pågår och förväntas bli klara under 2022 och 2026. Europeiska kommissionens strikta kontroll av projektens genomförande och övervakning har bidragit till att göra instrumentet effektivare.

De havsbaserade vindkraftsprojekten var mer komplexa än väntat, men projektansvariga och byggherrar lyckades hitta lösningar för att slutföra dem – ibland med förlängd löptid för avtalen. Under återhämtningsprogrammets tolv år har det hjälpt till att förvärva teknisk kunskap och bidragit till utvecklingen av sammanlänknings teknik för havsbaserad vindkraft.

Även om det finansiella stödet från återhämtningsprogrammet inte var tillräckligt för att förmå företag att genomföra demonstrationsprojekt för avskiljning och lagring av koldioxid (CCS) i kommersiell skala, anser kommissionen fortfarande att CCS är viktigt för att minska koldioxidutsläppen (som den enda tillförlitliga tekniken för långsiktig lagring av koldioxid), för EU i allmänhet och för energi- och kolintensiva industrier i synnerhet.

EEEF har investerat i flera energieffektivitetsprojekt och kommer att fortsätta att utvidga sin portfölj och tillhandahålla finansieringslösningar och generera vinster för aktieägarna. EEEF fungerar även som en förebild för innovativa finansiella instrument genom att den investerar i kostnadseffektiva och välutvecklade hållbara energiprojekt som kan locka till sig privat kapital, samtidigt som de affärsmässiga förutsättningarna bakom dessa investeringar demonstreras och dokumenterade resultat uppnås som ökar trovärdigheten.

---

⁸ EEEF Quarterly Report Q3 2021, s. 10, finns på [https://www.eeef.lu/quarterly-reports.html?file=files/downloads/Quarterly Reports/2021/eeef-Quarterly-Report-2021-Q3.pdf](https://www.eeef.lu/quarterly-reports.html?file=files/downloads/Quarterly%20Reports/2021/eeef-Quarterly-Report-2021-Q3.pdf).